

“HDZ je očito pročitao moju knjigu u kojoj sam detaljno obrazložio tu kardinalnu, nužnu mjeru, žao mi je što ju SDP nije uključio u svoj program.”

Najprije citat:

Barem 3600 kuna

"Još od 2009. se zalažem za takvu poreznu korekciju i vidim da je HDZ pročitao moju knjigu u kojoj sam detaljno obrazložio tu kardinalnu, nužnu mjeru, a žao mi je što je i SDP nije preuzeo u svoj program", ističe ekonomist koji redovito kritizira HDZ-ovu gospodarsku politiku Guste Santini. Zagovara ne samo da se prag oporezivanja dohotka podigne nego da se i drastično poveća neoporeziva osnovica. Minimalno u ovom trenutku, prema Santiniju, taj dio dohotka treba udvostručiti, odnosno podići ga na najmanje 3600 kuna, a idealno bi bilo na 5000. "Time bi se zapravo oslobodilo plaćanje poreza na plaće u velikom dijelu gospodarstva, od tekstilne i drvne industrije do trgovine na malo, u kojima su u pravilu minimalne plaće", ističe Santini dodajući da bi se time isprva stvorila rupa u državnim prihodima, odnosno prihodima lokalnih jedinica, ali bi se to ubrzo nadoknadilo automatski smanjenjem sive ekonomije. "Taj bi potez bio izravna subvencija gospodarstvu u pravcu jačanja izvoza i očuvanja velikog dijela radnih mjesta, a učinci bi takve mjere bili neuporedivo veći od potencijalnoga gubitka poreznih prihoda", poručuje Santini. Njegovo mišljenje ne dijeli i predsjednik Udruge gradova, riječki gradonačelnik Vojko Obersnel. Uz opasku da ne želi kao član SDP-a komentirati ostatak HDZ-ova programa, već da ocjenu daje u ime svih gradova okupljenih u Udrugu, Obersnel upozorava da bi se dizanjem neoporezive osnovice dohotka gradovima srezao golem dio prihoda.

U svojoj sam knjizi "Porezna reforma i hrvatska kriza" predložio neoporezivi dio u iznosu od 5.000 kuna. Dobra je vijest da je HDZ nako dvije godine razmišljanja prihvatio moj prijedlog. Preostali dio prijedloga prihvatit će naknadno. Loša je vijest da lokalna uprava i samouprava vodi brigu o stanju vlastitog proračuna a ne vodi računa o stanju u gospodarstvu. To je loša vijest, u ovim izbornim vremenima, za čelnike koji su se, kao što to ističe Poslovni dnevnik, legitimirali što misle o svojim biračima.

Kada je tome tako učinimo korak dalje.

U nastavku ću citirati što sam još rekao glede prireza koji je, po mišljenju lokalnih moćnika, jedino bitan.

„Valjalo bi ukinuti postojeći prirez na dohodak (30. ožujka 2001. godine na internet stranicama www.rifin.com napisao sam tekst pod naslovom „Poziv na porezni i prirezni štrajk” (Santini, 2009.: str. 121.)) koji je sada u upotrebi. Naime, dodatno opterećenje rada prirezom čini rad skupljim i tako dodatno iskrivljuje izokvantu. Hrvatska se mora zalagati da jedinice lokalne uprave i samouprave dinamiziraju svoj i ukupni društveni (gospodarski) razvoj zapošljavajući na svom području i oporezujući rad koji stvara dodanu vrijednost na njenom području. Drugim riječima, zalažem se da se napusti postojeći sustav prireza i da se prirez ubire od strane lokalne uprave i samouprave gdje se stvara dodana vrijednost. Naime, dio današnjih gradova više su četvrti gdje se stanuje, a manje cjelovite zaokružene jedinice u kojima građani stvaraju, raspodjeljuju, razmjenjuju i, konačno, ostvaruju blagostanje sukladno svojoj imovini i svojim dohocima. Postojeći sustav oporezivanja dohotka omogućuje tek nekim lokalnim jedinicama dodatne prihode. Pritom valja imati u vidu da prirez povećava cijenu rada koji potom destimulira investitore da investiraju, što ima značajne posljedice na daljnji razvoj. Osim toga, lako je pokazati kako uvođenje prireza smanjuje vrijednost imovine. Najveći broj lokalnih jedinica nalazi se blizu industrijskog središta Zagreba pa njihovi prirezni prihodi smanjuju njegov razvojni potencijal. Tako im geografska udaljenost omogućuje dodatne porezne prihode koji tako postaju položajna renta. Ne treba gubiti iz vida da blizina industrijskim središtima već po prirodi stvari omogućuje sinergijske učinke te toj lokalnoj upravi i samoupravi omogućuje povoljniju početnu poziciju za pokretanje vlastitog razvoja.“

Ovom pridodajem. Gradovi u blizini industrijskih središta, slučaj Zagreba, ostvaruju porezne prihode putem prireza koji im omogućuju rentu, recimo Zaprešić, koju nema npr. Vukovar ili bilo koji drugi grad koji je, na žalost, devastiran u domovinskom ratu.

Toliko o tome. Upućujem poziv gospodi iz lokalne uprave i samouprave da se prijave na moju radionicu na kojoj ću dati šire ekonomsko obrazloženje zašto je pogubno oporezivati dohodak na način kako se to danas čini u Hrvatskoj. Na kraju, najvažnije, postoje gradovi u Hrvatskoj koji nisu uveli prirez iako su to mogli. Gospodo posjetite Koprivnicu.